

BORSA TRENDLERİ RAPORU

OCAK - HAZİRAN 2019
SAYI: XXIX

Değerli Okuyucularımız,

2019 yılının ilk yarısına ait Borsa Trendleri Raporu ile karşınızdayız.

Bu dönemde BIST TÜM’de işlem gören şirket sayısı yeni halka arzlarla birlikte 329’a yükselmiştir.

Yılın ikinci çeyreğinde BIST TÜM’de;

- TL bazında yıllık %8 artış yaşanırken, ABD doları bazında %14 değer kaybı görülmüştür.
- Nominal işlem hacmi önceki çeyreğe göre %25 azalmıştır.
- Yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %31 olmuştur.
- 179 milyon ABD doları net yabancı çıkışı yaşanmıştır.

Yılın ilk yarısında Türkiye’de ihraç edilen özel sektör borçlanma araçlarının döviz cinsi dağılımına bakıldığında TL cinsinden borçlanma araçları hacmi yıllık bazda %34 artış kaydetmiştir. Söz konusu borçlanma araçlarının yarısından fazlasını finansman bonoları oluşturmaktadır. Toplam yatırımcılar arasında en fazla pay sahip olan yerli kurumsal yatırımcıların payı %67,5 olmuştur.

Yılsonunda %71’den %54’e gerileyen 1 yıldan kısa vadeli ihraçların toplam içerisindeki payı ise 2019’un ilk yarısı itibarıyla %63 seviyesine yükselmiştir.

İyi okumalar ve bir sonraki rapor dönemine kadar verimli çalışmalar dileriz,

MKK Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Üyesi

Ekrem Arıkan

TÜYİD Yatırımcı İlişkileri Derneği Başkanı

Aslı Selçuk

Yasal Uyarı: Borsa İstanbul’da işlem gören hisse senetlerine ilişkin önemli istatistikler bulabileceğiniz bu raporda yer alan değerlendirme ve bilgiler MKK tarafından açıklanan veriler esas alınarak hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve sermaye piyasasındaki alım satım kararlarınızı destekleyecek yeterli bilgiyi içermeyebilir. Burada yer alan veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan MKK ve TÜYİD sorumlu değildir.

Raporun hazırlanmasını sağlayan Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) Veri Depolama ve Raporlama Direktörlüğü Direktörü Özgür Uysal, Uzmanı Ebru Demircan’a, TÜYİD Yönetim Kurulu Üyeleri Başak Öge ve Işıl Bük ile TÜYİD Üyesi Eren Öner, İpek İyisan ve Bahar Efeoğlu Ağar’a teşekkürlerimizi sunarız.

İÇİNDEKİLER

1. BORSA ŞİRKETLERİNİN ENDEKS BAZINDA DAĞILIMI	4
2. HALKA AÇIKLIK ORANLARI	4
3. PİYASA DEĞERLERİ.....	5
4. İŞLEM HACİMLERİ	6
5. YABANCI İŞLEMLERİ – NET GİRİŞ ÇIKIŞLAR.....	8
6. UYRUK BAZINDA İŞLEM HACMİ DAĞILIMI.....	9
7. UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ.....	10
8. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA YATIRIMCI SAYILARI	12
9. ENDEKS VE UYRUK BAZINDA PORTFÖY DEĞERLERİ (MİLYAR TL)	12
10. YABANCI YATIRIMCILARIN PORTFÖY DEĞERİ VE YATIRIMCI SAYISI SIRALAMASI.....	13
11. MENKUL KIYMET BAZINDA YATIRIMCI SAYISI VE PİYASA DEĞERİ	13
12. RISK İŞTAHI ENDEKSİ	14
13. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ DÖVİZ CİNSİ BAZLI DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	16
14. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ DÖVİZ CİNSİ BAZINDA KIYMET TİPİ DAĞILIMI(KÜMÜLATİF)	17
15. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ UYRUK VE KİMLİK TİPİ BAZINDA DAĞILIMI (KÜMÜLATİF)	18
16. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN TÜRK LİRASI CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ İHRAÇÇI BAZINDA TARİHSEL HACİMLERİ (KÜMÜLATİF)	19
17. TÜRKİYE’DE İHRAÇ EDİLEN TÜRK LİRASI CİNSİNDEN ÖZEL SEKTÖR BORÇLANMA ARAÇLARININ VADE BAZINDA TARİHSEL HACİMLERİ (KÜMÜLATİF)	20

1. Borsa Şirketlerinin Endeks Bazında Dağılımı

2019 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla BIST TÛM’de işlem gören şirket sayısı 329’a yükselmiştir.

Endeks	2018 2Ç	2019 1Ç	2019 2Ç
BIST BANKA	13	13	13
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	36	37	37
BIST TİCARET	18	17	17
BIST HİZMETLER	60	60	61
BIST MALİ	94	94	94
BIST SİNAİ	157	157	157
BIST TEKNOLOJİ	16	16	17
BIST TÛM	327	327	329

2019 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla BIST TÛM’de işlem gören şirket sayısı yeni şirketlerin halka arzları ile 329’a yükselmiştir. Mayıs ve Haziran aylarında Smartiks Yazılım A.Ş., CEO Event Medya A.Ş., Derlüks Deri Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin halka arzları tamamlanmış ve hisse senetleri Borsa İstanbul’da işlem görmeye başlamıştır.

2. Halka Açıklık Oranları

2018’in aynı dönemine göre BIST TÛM’ün toplam halka açıklık oranında ve fiili dolaşım halka açıklık oranında düşüşler gözlenmiştir.

ENDEKS	HALKA AÇIKLIK ORANI		HALKA AÇIKLIK ORANI (FİİLİ DOLAŞIM)	
	30.06.2018	30.06.2019	30.06.2018	30.06.2019
BIST BANKA	42.21%	37.64%	30.24%	22.31%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	41.63%	43.28%	33.58%	33.42%
BIST TİCARET	54.76%	59.67%	43.05%	51.49%
BIST 30	42.89%	42.07%	39.59%	38.98%
BIST 50	41.04%	41.96%	36.55%	36.90%
BIST 100	42.02%	41.08%	35.79%	35.36%
BIST HİZMETLER	40.20%	40.94%	34.31%	36.15%
BIST MALİ	42.48%	40.06%	31.50%	26.14%
BIST SİNAİ	38.53%	39.21%	30.22%	29.98%
BIST TEKNOLOJİ	29.69%	30.78%	28.09%	28.77%
BIST TÛM	40.13%	39.70%	31.49%	29.29%

Geçen yılın aynı dönemine göre BIST TÛM’ün hem toplam halka açıklık oranı, hem de fiili dolaşım halka açıklık oranında özellikle banka endeksi içindeki hisselerin etkisiyle düşüşler yaşanmıştır. İlk çeyreğin içerisinde bazı artışlar görünse de ikinci çeyrekte her iki göstergede de düşüş gözlenmiştir.

İkinci çeyrek fiili dolaşım halka açıklık oranları incelendiğinde en yüksek düşüş %30'dan %22'ye düşüş ile Banka endeksinde yaşanmıştır. Banka endeksi içerisinde yaşanan bu değişimin özellikle fiili dolaşım halka açıklık oranında düşüş görülen banka hisselerinden (Ör: Denizbank, QNB Finansbank) kaynaklıdır. Diğer taraftan Ticaret endeksinin de fiili dolaşım halka açıklık oranı %43'ten %51 seviyesine çıkmıştır. Bu yükselişin sebebi olarak Kipa şirketinin Migros ile birleşmesi sonrasında fiili dolaşım pay miktarının artmasıdır. BIST TÜM'ün halka açıklık değeri ise %31'den %29 seviyesine gerilemiştir.

3. Piyasa Değerleri

Yılın ikinci çeyreğinde BIST TÜM'de TL bazında yıllık %8 lik artış yaşanırken, Dolar bazında %14'lük değer kaybı yaşanmıştır.

MİLYON TL	30.06.2018	31.12.2018	30.06.2019	2019 Yılı Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	177,544	229,698	254,290	11%	43%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	103,739	102,712	117,981	15%	14%
BIST TİCARET	43,942	44,629	43,004	-4%	-2%
BIST 30	456,946	434,956	487,005	12%	7%
BIST 50	543,912	530,188	561,312	6%	3%
BIST 100	617,044	589,759	643,136	9%	4%
BIST HİZMETLER	158,224	152,460	160,050	5%	1%
BIST MALİ	316,571	363,190	401,320	10%	27%
BIST SİNAİ	274,720	239,836	260,144	8%	-5%
BIST TEKNOLOJİ	30,064	30,385	24,243	-20%	-19%
BIST TÜM	779,579	785,872	845,757	8%	8%

MİLYON USD	30.06.2018	31.12.2018	30.06.2019	2019 Yılı Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	38,929	43,495	44,185	2%	14%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	22,746	19,449	20,500	5%	-10%
BIST TİCARET	9,635	8,451	7,472	-12%	-22%
BIST 30	100,192	82,362	84,622	3%	-16%
BIST 50	119,261	100,395	97,533	-3%	-18%
BIST 100	135,296	111,676	111,751	0%	-17%
BIST HİZMETLER	34,693	28,870	27,810	-4%	-20%
BIST MALİ	69,413	68,773	69,733	1%	0%
BIST SİNAİ	60,236	45,415	45,202	0%	-25%
BIST TEKNOLOJİ	6,592	5,754	4,212	-27%	-36%
BIST TÜM	170,934	148,811	146,958	-1%	-14%

2019 yılının ikinci çeyreğinde BIST TÜM'ün piyasa değerinde TL bazında %8 değer artışı görülürken ABD Doları bazında %14'lük düşüş yaşanmıştır.

Bu çeyrekte yıllık en yüksek artış TL bazında %43 (USD %14) ile Banka endeksinde görülmüştür. Dolar bazında tek artış gösteren endeks Banka endeksidir. Dolar bazında en yüksek düşüş gösteren endeks ise %36 ile Teknoloji endeksinde gerçekleşmiştir.

Kur hareketinin ilk 6 aylık periyotta sınırlı kalmasının etkisiyle 2019 yılı başından bu yana BIST TÜM TL bazında %8 artış gösterirken Dolar bazında %1'lik düşüş göstermiştir. Aynı dönemde en yüksek artışa sahne olan Holding ve Yatırım Endeksinde TL bazında %15 seviyesinde artış yaşanmıştır.

4. İşlem Hacimleri

NOMİNAL DEĞER (Mn)	2018 2. Çeyrek	2019 1. Çeyrek	2019 2. Çeyrek	Çeyrekse Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	17,448	30,602	26,330	-14%	51%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	11,270	12,693	9,120	-28%	-19%
BIST TİCARET	1,761	1,764	2,402	36%	36%
BIST 30	42,389	61,656	46,718	-24%	10%
BIST 50	52,701	70,916	54,332	-23%	3%
BIST 100	65,134	88,067	68,519	-22%	5%
BIST HİZMETLER	14,987	21,283	17,158	-19%	14%
BIST MALİ	35,416	54,142	42,809	-21%	21%
BIST SİNAİ	29,347	39,639	26,005	-34%	-11%
BIST TEKNOLOJİ	1,359	1,636	1,629	0%	20%
BIST TÜM	81,110	116,699	87,601	-25%	8%

MİLYON TL	2018 2. Çeyrek	2019 1. Çeyrek	2019 2. Çeyrek	Çeyrekse Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	115,121	153,641	133,248	-13%	16%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	31,794	32,352	24,708	-24%	-22%
BIST TİCARET	10,996	13,035	11,681	-10%	6%
BIST 30	338,183	391,913	294,815	-25%	-13%
BIST 50	389,134	425,582	320,144	-25%	-18%
BIST 100	422,234	462,196	345,839	-25%	-18%
BIST HİZMETLER	106,577	127,421	92,936	-27%	-13%
BIST MALİ	160,871	205,779	167,864	-18%	4%
BIST SİNAİ	169,506	159,054	107,432	-32%	-37%
BIST TEKNOLOJİ	23,305	26,149	15,694	-40%	-33%
BIST TÜM	460,260	518,403	383,926	-26%	-17%

MİLYON USD	2018 2. Çeyrek	2019 1. Çeyrek	2019 2. Çeyrek	Çeyrekse Değişim	Yıllık Değişim
BIST BANKA	26,390	28,635	22,785	-20%	-14%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	7,371	6,028	4,214	-30%	-43%
BIST TİCARET	2,528	2,431	1,989	-18%	-21%
BIST 30	77,491	73,062	50,353	-31%	-35%
BIST 50	89,260	79,346	54,665	-31%	-39%
BIST 100	96,908	86,189	59,031	-32%	-39%
BIST HİZMETLER	24,612	23,788	15,836	-33%	-36%
BIST MALİ	37,037	38,359	28,691	-25%	-23%
BIST SİNAİ	38,914	29,647	18,335	-38%	-53%
BIST TEKNOLOJİ	5,214	4,887	2,667	-45%	-49%
BIST TÜM	105,776	96,680	65,530	-32%	-38%

Yılın ikinci çeyreğinde nominal bazda işlem hacmi ilk çeyreğin dörtte üçü oranında gerçekleşmiştir.

2019 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre BIST TÜM’de gerçekleşen nominal işlem hacmi %25 oranında azalmıştır. Önceki yılın aynı dönemine göre ise %8 oranında artmıştır.

Nominal işlem hacmindeki çeyreklik sert düşüşün etkisiyle TL bazında da düşüşler gözlenmiştir. Oransal olarak en büyük düşüş %40 ile Teknoloji endeksinde olurken yıllık bazda BIST TÜM’de %17 lik düşüş yaşanmıştır. Yıllık TL bazında en yüksek düşüş %37 ile Sınai endeksinde gerçekleşmiştir.

5. Yabancı İşlemleri – Net Giriş Çıkışlar

**2019 2. Çeyrekte
nette 179 milyon
ABD Doları para
çıkışı yaşanmıştır.**

(USD mn)	2018 2. Çeyrek	2019 1. Çeyrek	2019 2. Çeyrek
BIST BANKA	(501)	341	(78)
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	(78)	129	(25)
BIST TİCARET	(84)	(28)	(52)
BIST 30	(741)	47	(81)
BIST 50	(793)	164	(144)
BIST 100	(925)	229	(177)
BIST HİZMETLER	(384)	(244)	58
BIST MALİ	(542)	502	(145)
BIST SİNAİ	(60)	25	(98)
BIST TEKNOLOJİ	46	(5)	6
BIST TÜM	(939)	278	(179)

2018 yılının ikinci çeyreğinde ciddi para çıkışına sahne olan Borsa İstanbul, 2019 yılına güzel bir başlangıç yaparak ilk çeyreği 278 milyon ABD Doları net yabancı para girişi ile tamamlamıştır. Aynı güzel performansı ikinci çeyrekte sürdüremese de para çıkışı geçen yıla göre çok daha düşük seviyede gerçekleşmiş ve 179 milyon ABD Doları ile sınırlı kalmıştır.

Son çeyrekte en yüksek para çıkışı 98 milyon ABD Doları ile Sınai endeksinde yaşanırken onu 78 milyon ile Banka endeksi takip etmiştir. İkinci çeyrekte nettle para girişi görülen endeksler 58 milyon ABD Doları ile BIST Hizmetler endeksi ile 6 milyon ABD Doları para girişi gerçekleşen BIST Teknoloji endeksi olmuştur.

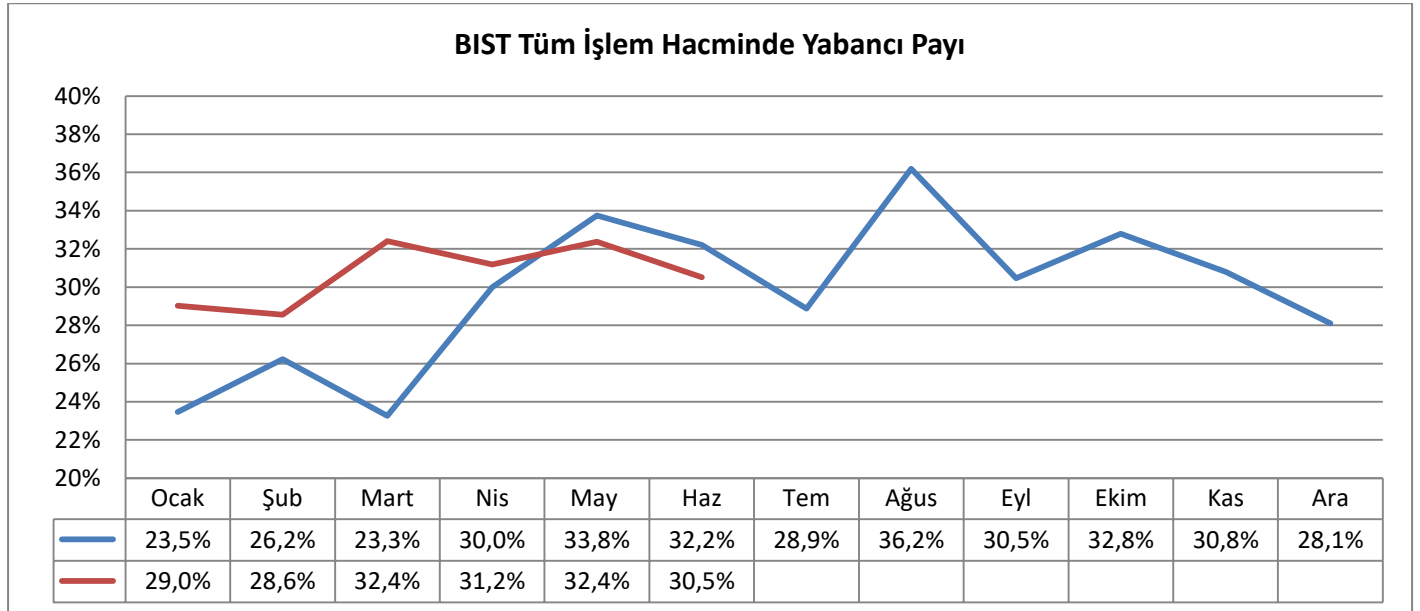
6. Uyrak Bazında İşlem Hacmi Dağılımı

Yabancıların en yüksek işlem hacmi %47 ile BIST Ticaret'te, en düşük işlem hacmi ise %26 ile BIST Sınai'de görülmüştür.

ENDEKS	2019 2. Çeyrek		2019 1. Çeyrek		2018		2018 2. Çeyrek	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST-TÜM	31%	69%	30%	70%	30%	70%	32%	68%
BIST -030	37%	63%	36%	64%	35%	65%	37%	63%
BIST -050	36%	64%	35%	65%	34%	66%	35%	65%
BIST -100	34%	66%	33%	67%	32%	68%	34%	66%
BIST SINAİ	26%	74%	25%	75%	26%	74%	28%	72%
BIST HİZMETLER	34%	66%	32%	68%	33%	67%	35%	65%
BIST TİCARET	47%	53%	51%	49%	43%	57%	47%	53%
BIST MALİ	34%	66%	34%	66%	33%	67%	37%	63%
BIST BANKA	34%	66%	36%	64%	35%	65%	37%	63%
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	44%	56%	40%	60%	37%	63%	44%	56%
BIST TEKNOLOJİ	27%	73%	24%	76%	21%	79%	21%	79%

2019 2. çeyrekte yabancıların en yüksek işlem hacmi 2018 2. çeyrekte olduğu gibi BIST Ticaret'te gerçekleşmiştir.

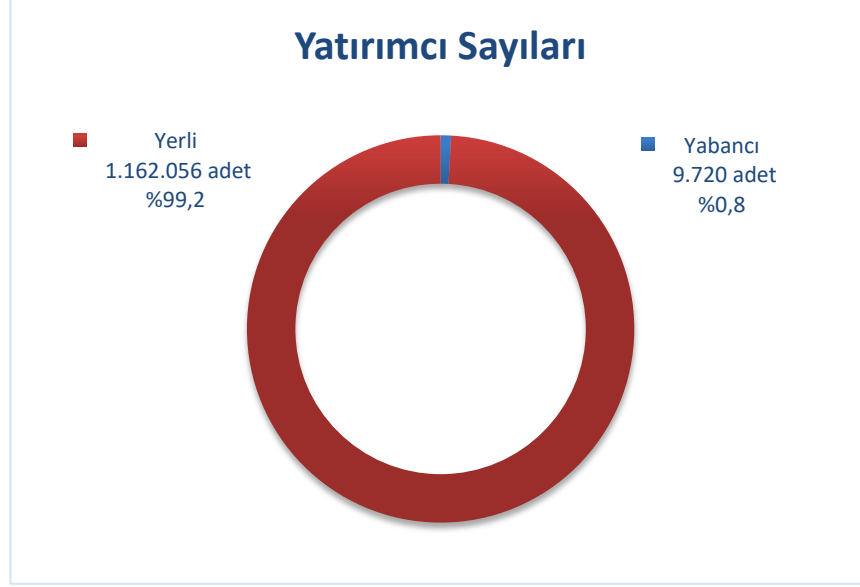
Yabancı yatırımcıların BIST TÜM işlem hacmindeki payı ikinci çeyrekte %31 ile bir önceki çeyreğe göre 1 puan artış gösterirken, bir önceki yıl aynı çeyreğe göre ise 1 puan azalış kaydetmiştir. Yılın ilk altı ayında tüm endeksler ve aylar bazında en yüksek yabancı payı %58,6 ile Mart'ta BIST Ticaret'te, en düşük ise Ocak'ta %20,3 ile BIST Teknoloji'de gerçekleşmiştir. Yıl başından bu yana BIST TÜM yabancı payı en yüksek seviyesine %32,4 ile Mart ayında ulaşmıştır. Aynı dönemde yabancı işlem payı artışı 8.7 puan yükseliş ile en fazla BIST Holding ve Yatırım'da yaşanmıştır.

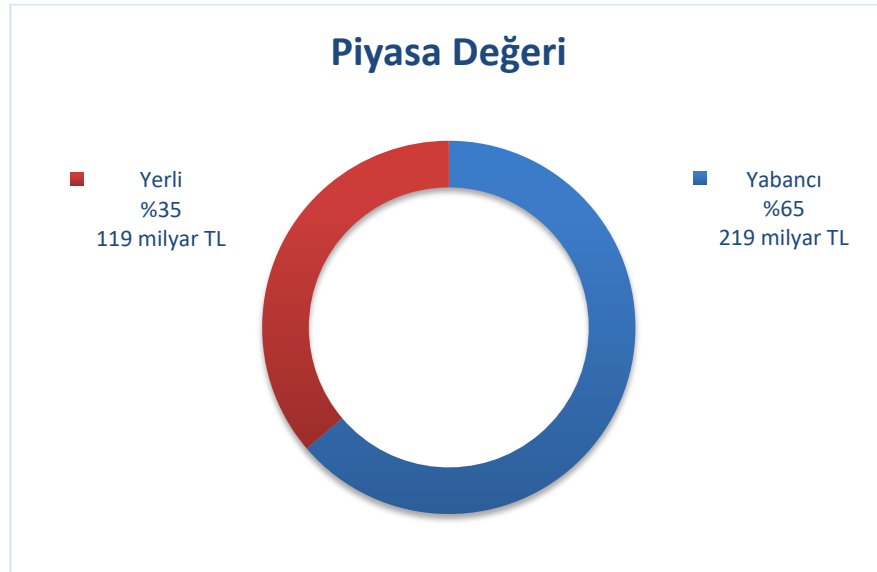
7. Uyruk Bazında Yatırımcı Sayısı Ve Piyasa Değeri

**Haziran itibarıyla
Borsa İstanbul'daki
1 milyon 172 bin
yatırımcının %99,2'si
yerlidir.**

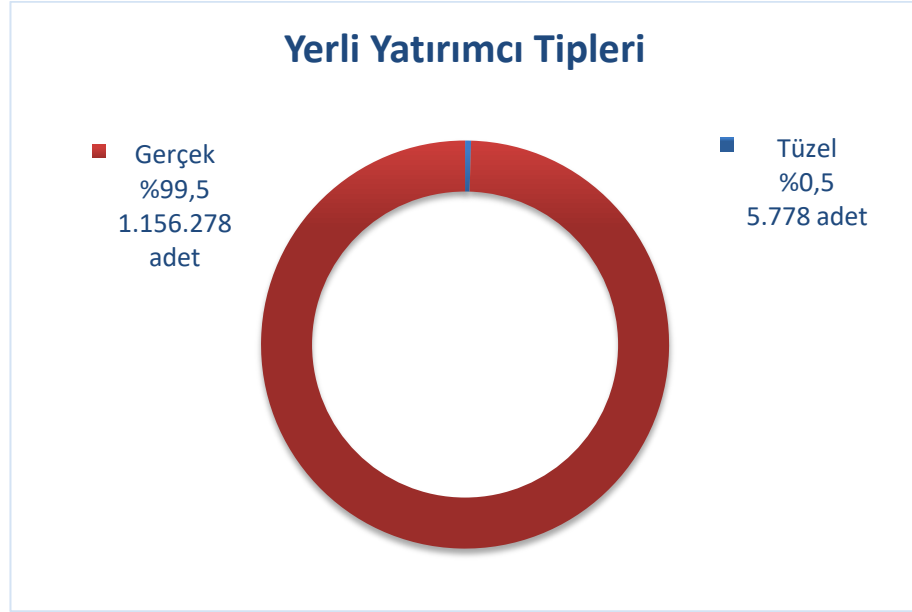
İlk yarı sonunda Borsa İstanbul'daki toplam yatırımcı sayısı yılsonuna göre azalarak 1 milyon 171 bin 776 adet olmuştur. Azalış yerli tüzel ve gerçek yatırımcılardan kaynaklanmıştır.

Ocak-Haziran döneminde BIST Tüm işlem hacminde %31 paya sahip olan yabancı yatırımcıların piyasa değerindeki payı %65 olmuştur. Yabancıların elindeki hisse senetlerinin toplam değeri 219 milyar TL'dir.

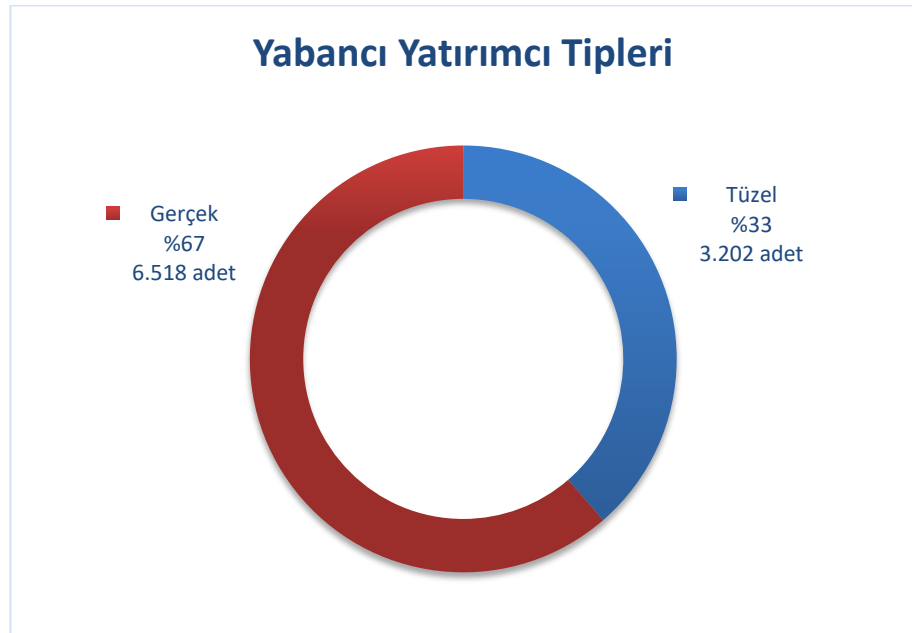

Yerli yatırımcıların %99,5'ini oluşturan bireysel yatırımcılar, yerli portföy değerinin %53'ünü elinde bulundurmaktadır.

Yabancı yatırımcılar içinde kurumsal yatırımcıların payı %33'tür.

Toplam yatırımcı sayısının %0,8'ini oluşturan yabancı yatırımcıların işlem hacmindeki payı %31, piyasa değerindeki payı ise %65 olmuştur.

8. Endeks ve Uyruk Bazında Yatırımcı Sayıları

Yatırımcı Sayısı	Haz.19		Mar.19		Ara.18		Haz.18	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	9.559	1.123.250	9.600	1.122.713	9.567	1.130.218	9.595	1.118.330
BIST 100	8.893	959.555	8.900	951.392	8.850	964.274	8.724	951.763
BIST 30	6.067	713.436	6.083	715.795	6.062	717.570	6.118	728.924
BIST 50	6.490	806.753	6.592	806.460	6.515	821.148	6.536	816.553
BIST SİNAİ	4.521	627.367	4.517	628.161	4.494	637.413	4.530	610.793
BIST HİZMETLER	3.688	411.561	3.719	411.435	3.679	403.764	3.738	394.255
BIST MALİ	6.929	632.999	6.946	630.596	6.925	638.639	7.025	621.885
BIST TEKNOLOJİ	1.055	159.339	1.025	155.983	1006	157.875	1113	181.304
BIST TİCARET	1.705	100.406	1.748	95.429	1.684	97.264	1.661	90.878
BIST BANKA	3.362	328.692	3.371	324.845	3.394	336.759	3.562	319.261
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	4.789	304.125	4.826	302.618	4.804	306.285	4.874	305.832

Yılsonuna göre ilk çeyrek sonunda artan BIST Tümü'deki yabancı yatırımcı sayısı ikinci çeyrekte gerileyerek Haziran sonunda 9.559 adet olmuştur. Haziran 2019'da bir önceki yıl aynı döneme göre BIST-100'de 169 adet artış görülürken, diğer tüm endekslerde yabancı yatırımcı sayısında düşüş gözlenmiştir.

9. Endeks ve Uyruk Bazında Portföy Değerleri (Milyar TL)

Portföy Değeri Milyar TL	Haz.19		Mar.19		Ara.18		Haz.18	
	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli	Yabancı	Yerli
BIST TÜM	219	117	206	114	204	109	196	116
BIST 100	174	90	170	86	163	83	173	86
BIST 30	148	57	144	55	139	53	144	52
BIST 50	163	72	161	71	149	69	155	68
BIST SİNAİ	56	46	57	45	52	41	60	46
BIST HİZMETLER	45	21	42	20	47	19	42	21
BIST MALİ	116	45	104	45	102	43	91	44
BIST TEKNOLOJİ	3	5	3	5	3	6	3	6
BIST TİCARET	19	6	19	6	22	6	17	7
BIST BANKA	76	20	68	18	68	18	58	17
BIST HOLDİNG VE YATIRIM	35	16	31	16	29	15	28	16

İkinci çeyrekte yılsonuna göre yerli ve yabancılarda hem yatırımcı sayısı hem de portföy değeri artan endeksler BIST Teknoloji ve BIST Ticaret olmuştur. Aynı dönemde BIST Hizmetler, BIST Teknoloji ve BIST Ticaret dışındaki tüm endekslerde hem yerli hem de yabancı portföy değerlerinde artış görülmüştür.

10. Yabancı Yatırımcıların Portföy Değeri ve Yatırımcı Sayısı Sıralaması

**ABD’de yerleşik
1.229 adet yatırımcı
toplam yabancı
yatırımların %31’ine
sahiptir.**

Adres Ülkesi	Portföy Değeri (Milyon \$)	Payı
AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	11.613	31%
BİRLEŞİK KRALLIK	4.965	13%
RUSYA FEDERASYONU	3.213	8%
KATAR	2.785	7%
LÜKSEMBURG	2.282	6%
İRLANDA	1.594	4%
HOLLANDA	1.000	3%
SİNGAPUR	822	2%
CAYMAN ADALARI	788	2%
KANADA	723	2%
DİĞER	8.285	22%

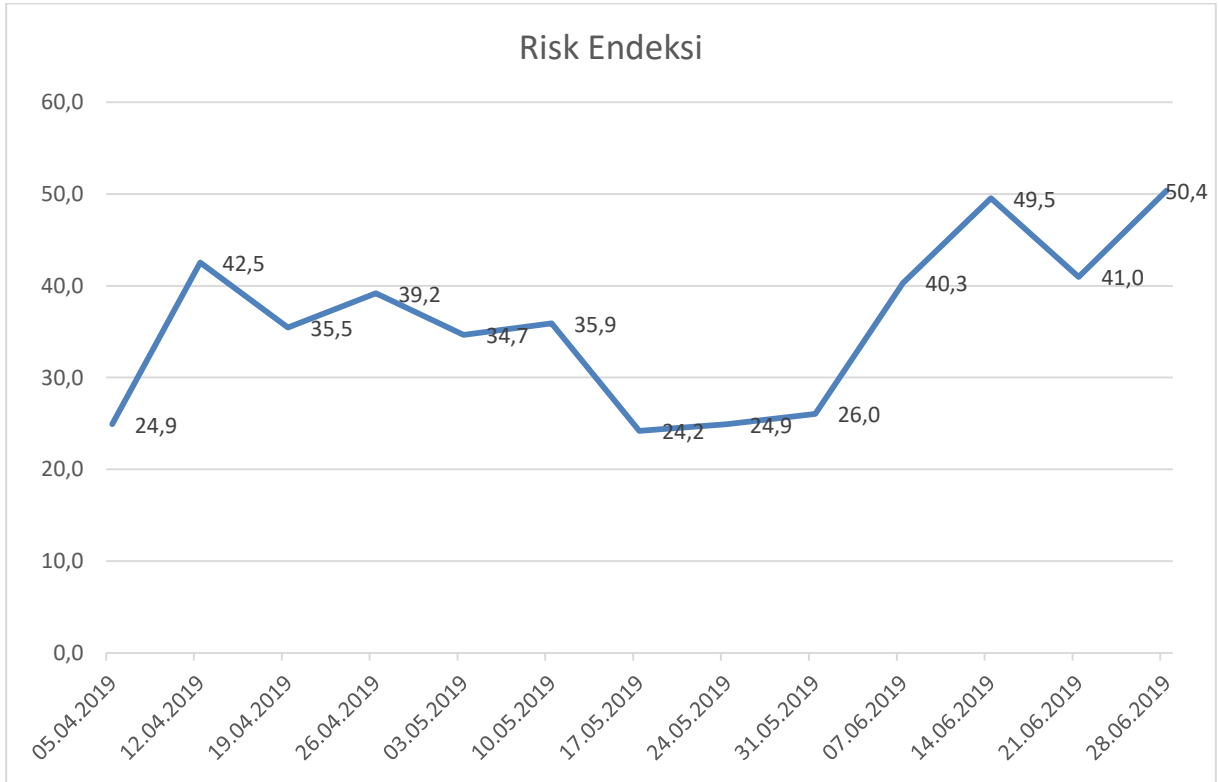
2019 yılı Haziran ayı itibarıyla Borsa İstanbul’da en yüksek portföy değerine sahip ilk üç ülkenin yılsonuna göre değişmediği ve ABD, İngiltere ve Rusya Federasyonu olduğu görülmektedir. 2019’un ilk çeyreğinde artan alımlarıyla üçüncü ülke konumuna yükselen Lüksemburg’un ise ikinci çeyrekte azalan yatırımlarıyla tekrar beşinci sıraya gerilediği görülmektedir.

11. Menkul Kıymet Bazında Yatırımcı Sayısı ve Piyasa Değeri

Menkul Kıymet Türü	2018 Haziran		2019 Haziran	
	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)	Yatırımcı Sayısı	Piyasa Değeri (Milyon TL)
Borsa Yatırım Fonu	2.405	150	3.348	273
Devlet İç Borçlanma Araçları	50.609	214.071	68.441	211.430
Diğer Menkul Kıymetler	6.897	9.134	11.410	21.013
Fon	3.018.230	59.614	2.941.073	82.684
Özel Sektör Borçlanma Araçları	77.800	75.762	78.124	92.996
Pay Senedi	1.178.877	785.300	1.185.062	852.531
Yapılandırılmış Ürünler	5.743	54	6.000	46
Toplam	--	1.144.086	--	1.260.973

12. Risk İştahı Endeksi

Aşağıda MKK tarafından 2019 yılının ikinci çeyrek döneminde açıklanan Yatırımcı Risk İştahı Endeksi (RISE) ile ilgili yorumlar yer almaktadır. 2019 Nisan-Haziran döneminde RISE ortalama değeri 36,1 olarak hesaplanmıştır. RISE eşik değeri 50 olarak kabul edildiğinden, bu dönem ortalaması eşik değerinden düşük olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılının Nisan ayı nispeten düşük bir ortalama ile başlamış olup, Nisan ayının ikinci haftası itibariyle RISE değeri yükselmiştir. Nisan ayının ikinci haftası ve Mayıs ayının ikinci haftası arasında dönem ortalamasına yakın bir ortalama ile devam eden RISE değeri, Mayıs ayının üçüncü haftasında düşüşe geçmiştir. Haziran ayının ilk haftasında yükselişe geçen RISE değeri, dönemin son 4 haftasını dönemin ortalaması üzerinde bir yükselişle kapatmıştır. 2019 yılının ikinci çeyreğinde en yüksek değer 28 Haziran 2019 tarihinde 50,4 en düşük değer ise 17 Mayıs 2019 tarihinde 24,2 olarak gözlemlenmiştir. RISE değeri ilgili döneme 24,9 değeri ile başlamış olup; dönemi 50,4 değeri ile kapatmıştır.

2019 yılının ikinci çeyreğindeki BIST-100 Endeksi trendine bakıldığında, 5 Nisan 2019-28 Haziran 2019 tarihleri arasında RISE ve BIST-100'ün sadece ilgili dönemin başında ve sonunda beraber hareket ettikleri görülmektedir. BIST-100 endeksi ile RISE değerleri yabancı kırılimında beraber incelendiğinde ise Haziran ayının ikinci ve üçüncü haftaları haricindeki dönemlerde değerlerin farklı hassasiyet dereceleri ile benzer yönlerde hareket ettikleri görülmektedir.

From 04.01.2008

Risk İştah Endeksi

KPI Risk Endeksi (Risk Index)			
Son Değer (28.6.2019)	43,6	Sene Başına Göre Değişim (%)	04.01.2019 25,87
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	14,57	Aylık En Düşük Değer	07.06.2019 36,8
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	46,05	Aylık En Yüksek Değer	28.06.2019 43,6
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	20,78	Yıllık En Düşük Değer	31.05.2019 29,9
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	42,21	Yıllık En Yüksek Değer	08.03.2019 48,9

From 04.01.2008

Risk İştah Endeksi

KPI Risk Endeksi (Risk Index)			
Son Değer (28.6.2019)	45,7	Sene Başına Göre Değişim (%)	04.01.2019 25,48
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	17,36	Aylık En Düşük Değer	07.06.2019 38,0
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	51,35	Aylık En Yüksek Değer	28.06.2019 45,7
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	24,60	Yıllık En Düşük Değer	31.05.2019 30,2
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	61,64	Yıllık En Yüksek Değer	08.02.2019 51,3

MERKEZİ KAYIT
İSTANBUL

RISE SEVİYE METODU

Yerli Yatırımcılar

From 04.01.2008

Risk İştah Endeksi

KPI Risk Endeksi (Risk Index)

Son Değer (28.6.2019)	44,4	Sene Başına Göre Değişim (%)	04.01.2019	26,56
Bir Hafta Öncesine Göre Değişim (%)	9,26	Aylık En Düşük Değer	07.06.2019	38,5
Bir Ay Öncesine Göre Değişim (%)	36,49	Aylık En Yüksek Değer	14.06.2019	46,0
Üç Ay Öncesine Göre Değişim (%)	13,75	Yıllık En Düşük Değer	11.01.2019	31,8
Bir Yıl Öncesine Göre Değişim (%)	16,27	Yıllık En Yüksek Değer	22.03.2019	49,9

13. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Döviz Cinsi Bazlı Dağılımı (Kümülatif)

Nominal Değer (Milyon)	1Y 2019	2018	1Y 2018	Yıllık Değişim	Yılsonuna Kıyasla Değişim
Türk Lirası	114.118	91.030	85.286	34%	25%
Euro	5	5	9	-44%	0%

Döviz Türü	1Y 2019		2018		1Y 2018	
	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı	İhraççı Sayısı	ISIN Sayısı
Türk Lirası	134	882	147	741	153	952
Euro	1	1	1	1	2	2

Türkiye’de ihraç edilen özel sektör borçlanma araçlarının döviz cinsi dağılımına bakıldığında 2019’un ilk yarısında Türk Lirası cinsinden borçlanma araçları hacmi yıllık bazda %34; 2018 yılsonuna kıyasla ise %25 artış kaydetmiştir. Gerçekleştirilen ihraçların nominal değerleri ISIN sayıları ile oranlandığında ihraç hacimlerinin arttığı gözlemlenmektedir.

Türk Lirasının bu yarıyıda da değer kaybetmesi sağlam para cinsinden ihraçların maliyetlerinin yüksek seyretmeye devam etmesine neden olmuştur. Yılsonuna kıyasla sağlam para cinsi ihraçlarda bir değişim gözlemlenmemiştir.

14. Türkiye’de İhraç Edilen Türk Lirası Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Kıymet Tipi Dağılımı (Kümülatif)

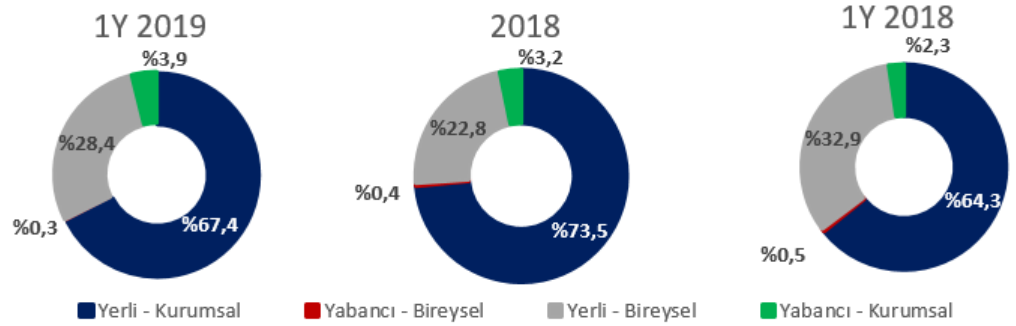
Türk Lirası (Milyon)	1Y 2019	2018	1Y 2018	Yıllık Değişim	Yılsonuna Kıyasla Değişim
Finansman Bonosu	58.155	38.988	53.291	9%	49%
Sermaye Benzeri Borçlanma Aracı	16.800	15.900	3.075	446%	6%
Özel Sektör Tahvili	15.863	16.857	17.988	-12%	-6%
Yönetim Sözleşmesine Dayalı Kira Sertifikası	12.378	10.625	6.505	90%	17%
Varlığa Dayalı Menkul Kıymet	5.487	4.590	1.116	392%	20%
Yapılandırılmış Borçlanma Aracı	2.524	502	1.768	43%	403%
İpotek Teminatlı Menkul Kıymet	2.000	2.000	0	100%	0%

Türkiye’de Türk Lirası cinsi ihraç edilen borçlanma araçlarının yarısından fazlasını finansman bonoları oluşturmaktadır. Finansman bonolarını toplam içerisindeki payları sırasıyla %14 ve %11 olan Sermaye Benzeri Borçlanma Araçları ve Özel Sektör Tahvili takip ediyordur.

Yıllık bazda değişimler incelendiğinde 1Y 2019’da en çok tercih edilen araçlar sırasıyla Sermaye Benzeri Borçlanma Araçları ve Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler olmuştur. Yılsonu ile kıyaslandığında ise, en yüksek artış nominal büyüklüğü daha düşük olan Yapılandırılmış Borçlanma Araçlarında kaydedilmiştir.

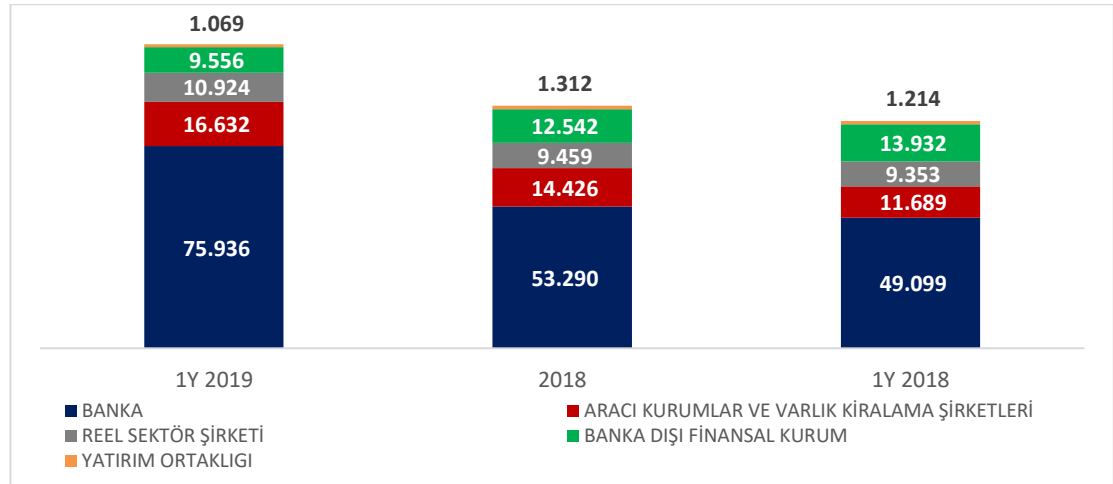
Hem yılsonu hem de geçmiş yıl aynı dönem ile kıyaslandığında sadece Özel Sektör Tahvillerinin nominal değerinin gerilediği görülmektedir.

15. Türkiye’de İhraç Edilen Özel Sektör Borçlanma Araçlarına Yatırım Yapan Yatırımcıların Uyruk ve Kimlik Tipi Bazında Dağılımı (Kümülatif)

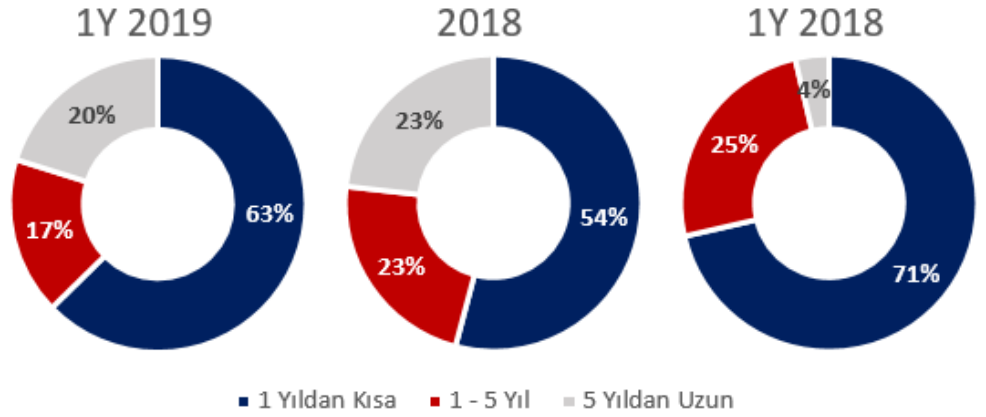
1Y 2019’da, yerli kurumsal yatırımcıların payı yılsonuna kıyasla %73,5 seviyesinden %67,5’e gerilemesine rağmen hala toplam yatırımcılar arasında en yüksek seviyededir. İhraç edilen borçlanma araçlarının TL mevduata alternatif olarak görülmesi nedeniyle %28,4 oranındaki payları ile yerli bireysel yatırımcılar en yüksek paya sahip ikinci yatırımcı tipidir. Yabancı bireysel ve yabancı kurumsal yatırımcıların paylarının neredeyse sabit kalmış olması, yerli kurumsal ve yerli bireysel yatırımcıların payları arasında geçişme olduğunu ve yerli kurumsal yatırımcıların özel sektör borçlanma araçları nezdinde gerileyen yatırım iştahını gözler önüne sermektedir.

16. Türkiye’de İhraç Edilen Türk Lirası Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının İhraççı Bazında Tarihsel Hacimleri (Kümülatif)

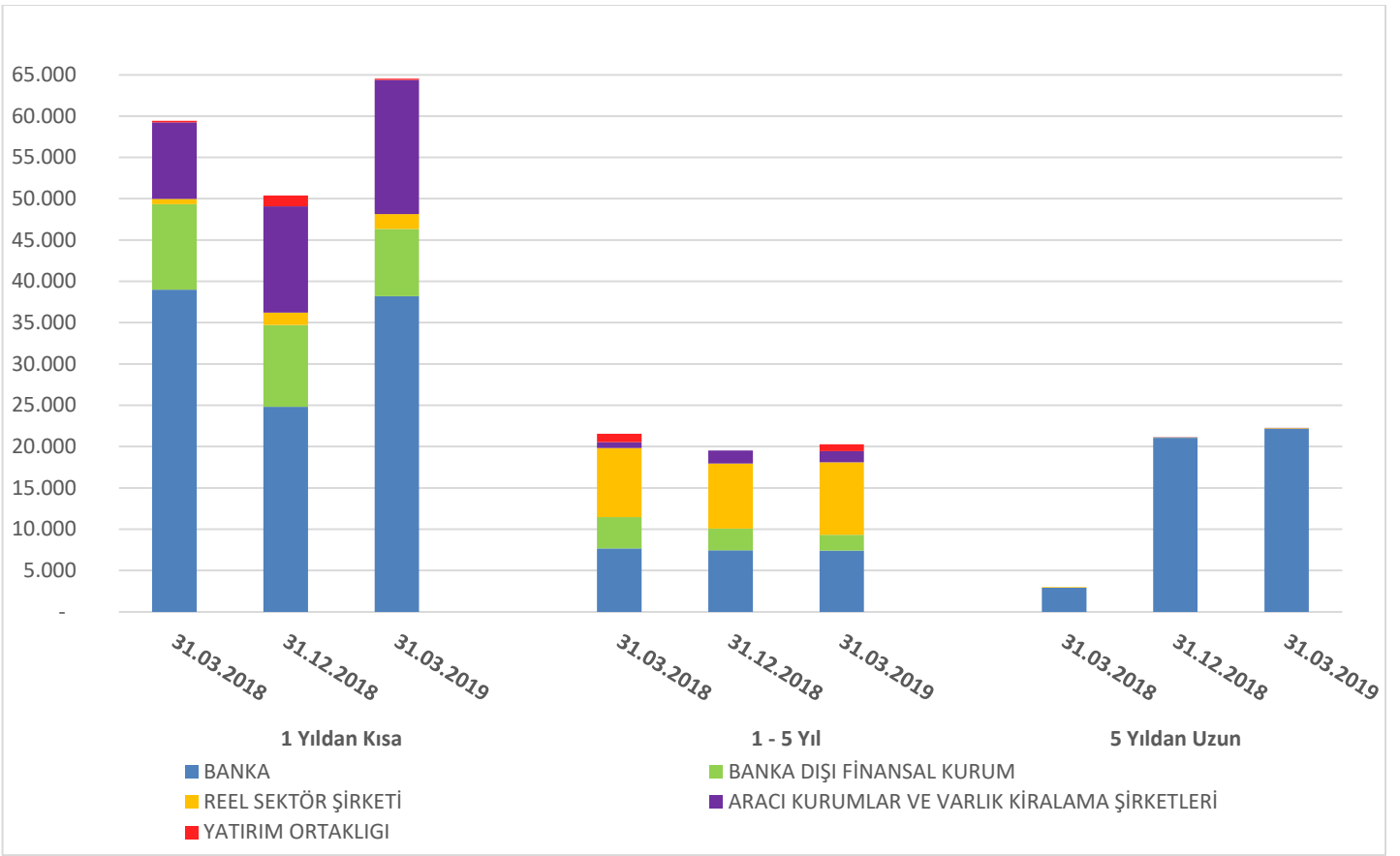

1Y 2019’da da toplam ihraçlar içerisinde en yüksek paya sahip olmaya devam eden Bankalar tarafından gerçekleştirilen ihraçların nominal değeri yıllık bazda %55, yılsonuna kıyasla %42 artmıştır. Bankalar tarafından gerçekleştirilen ihraçları yıllık bazda %42 ve yılsonuna kıyasla %15 artışla Aracı Kurumlar ve Varlık Kiralama Şirketlerinin gerçekleştirdiği ihraçlar takip etmektedir. Toplam ihraçlar içerisinde nominal payı düşük olan Banka Dışı Finansal Kurum ve Yatırım Ortaklığı ihraçları ise hem yıllık bazda hem de yılsonuna gerilemiştir.

17. Türkiye’de İhraç Edilen Türk Lirası Cinsinden Özel Sektör Borçlanma Araçlarının Vade Bazında Tarihsel Hacimleri (Kümülatif)

Yılsonunda %71’den %54’e gerileyen 1 yıldan kısa vadeli ihraçların toplam içerisindeki payı 1Y 2019 itibarıyla %63 seviyesine yükselmiştir. 1Y 2018’e kıyasla yılsonunda ciddi artış gösteren 5 yıldan uzun vadeli borçlanma hacmi 1Y 2019’da %20 seviyesine gerilemiştir.

1Y 2019 itibariyle toplam ihraçların %67'sini gerçekleştirmiş olan Bankaların, 1 yıldan kısa vadeli ve 1-5 yıl vadeli ihraçlarının hacimleri yıllık bazda, sırasıyla, %17 ve %5 artarken; 5 yıldan uzun vadeli ihraçların hacimlerinde %646 ile ciddi artış gözlemlenmiştir.

Toplam ihraçlar içerisinde en fazla paya sahip olmak suretiyle ikinci ihraççı konumunda yer alan Aracı Kurumlar ve Varlık Kiralama Şirketlerinin ihraçlarının %92'si 1 yıldan kısa vadeli ihraçlardan oluşmaktadır. Bu ihraçlarda yılsonuna ve geçmiş yıl aynı döneme kıyasla bu oranda ciddi değişiklikler gözlemlenmemektedir.